

**Jeugd-
bescherming en
jeugdreclassering**

1e halfjaar

2017

**Jeugd-
bescherming en
jeugdreclassering**

1e halfjaar

2017

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2016–2017	2016 tot en met 2017
2016/2017	Het gemiddelde over de jaren 2016 tot en met 2017
2016/'17	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2016 en eindigend in 2017
2014/'15–2016/'17	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2014/'15 tot en met 2016/'17

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress

CCN Creatie en visualisatie, Den Haag

Ontwerp

Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2017.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud

Inleiding 4

1. 30 duizend jeugdbeschermingsmaatregelen 5

- 1.1 Aantal ondertoezichtstellingen nagenoeg gelijk gebleven, voogdij neemt licht toe 6
- 1.2 Iets meer jongeren met voogdij 7
- 1.3 Nagenoeg evenveel jongeren met ondertoezichtstellingen 7
- 1.4 De meeste maatregelen duren één jaar of langer 8
- 1.5 Voogdij meestal beëindigd door bereiken meerderjarigheid 8
- 1.6 Ruim 3 procent heeft tegelijkertijd jeugdreclasseringsmaatregel 10
- 1.7 Ruim 17 duizend jongeren ook jeugdhulp met verblijf 10
- 1.8 Jongens iets vaker beschermd dan meisjes 11
- 1.9 Veel tieners 11
- 1.10 Jongeren met een niet-westerse achtergrond oververtegenwoordigd in de jeugdbescherming 12
- 1.11 Jeugdbescherming vooral in Limburg en het noorden 13

2. Jongeren in jeugdreclassering gedaald naar 6,5 duizend 15

- 2.1 Jeugdreclassering bijna altijd beëindigd volgens plan 17
- 2.2 Alleen toezicht en begeleiding duurt een jaar of langer 17
- 2.3 Een derde van de jongeren met jeugdreclassering ontvangt ook jeugdhulp 18
- 2.4 Jongens vaker in jeugdreclassering dan meisjes 19
- 2.5 Meeste jeugdreclassering bij 15- tot en met 17-jarigen 19
- 2.6 Veel jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond in jeugdreclassering 20
- 2.7 Jeugdreclassering vooral in drie grootste steden 20
- 2.8 Vaak herhaald beroep ondertoezichtstelling 21

Begrippenlijst 24

Inleiding

Sinds 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor hulp aan jongeren. Dat is vastgelegd in de Jeugdwet. Om de gemeenten bij de uitvoering ervan te ondersteunen is in de Jeugdwet een regeling opgenomen voor het ontsluiten van beleidsinformatie. De beleidsinformatie betreft informatie over jeugdhulpgebruik en de inzet van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen verstrekken hierover gegevens aan CBS.

In deze rapportage staan de resultaten over de verstrekte jeugdbescherming en jeugdreclassering in het eerste halfjaar van 2017. De resultaten over jeugdhulp worden in een aparte rapportage beschreven.

1.

30 duizend

jeugdbeschermings-

maatregelen

Op 30 juni 2017 waren er 30 duizend lopende jeugdbeschermingsmaatregelen. In twee derde van de gevallen betrof het een vorm van ondertoezichtstelling. In een derde van alle maatregelen ging het om een voogdijmaatregel, al dan niet voorlopig of tijdelijk (tabel 1.0.1).

1.0.1 Jeugdbeschermingsmaatregelen, per type maatregel, eerste halfjaar 2017*

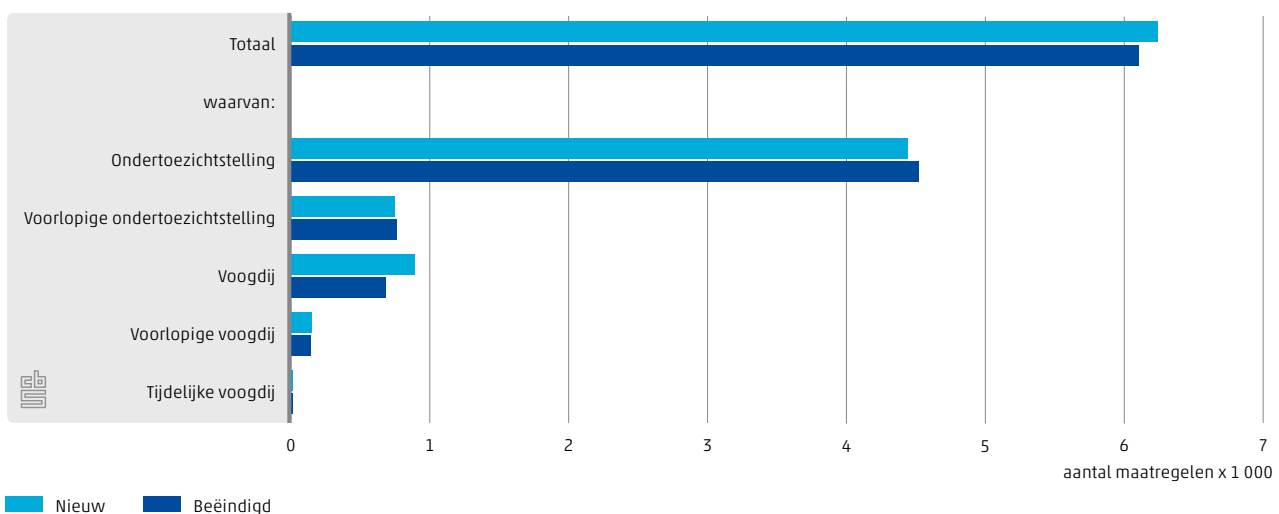
	Beginstand (1-1-2017)	Instroom	Uitstroom	Eindstand (30-6-2017)
aantal maatregelen				
Totaal	30 300	6 235	6 105	30 435
Ondertoezichtstelling	20 100	4 440	4 520	20 020
Voorlopige ondertoezichtstelling	315	750	765	300
Voogdij	9 745	895	675	9 960
Voorlopige en tijdelijke voogdij	140	155	145	150

Bron: CBS.

1.1 Aantal ondertoezichtstellingen nagenoeg gelijk gebleven, voogdij neemt licht toe

In het eerste halfjaar van 2017 bleef het totaal aantal jeugdbeschermingsmaatregelen nagenoeg gelijk. Op 30 juni 2017 waren er 0,4 procent meer maatregelen actief dan op 1 januari van datzelfde jaar. Het aantal ondertoezichtstellingen is met een half procent

1.1.1 Aantal nieuwe en beëindigde jeugdbeschermingsmaatregelen, eerste halfjaar 2017*¹⁾

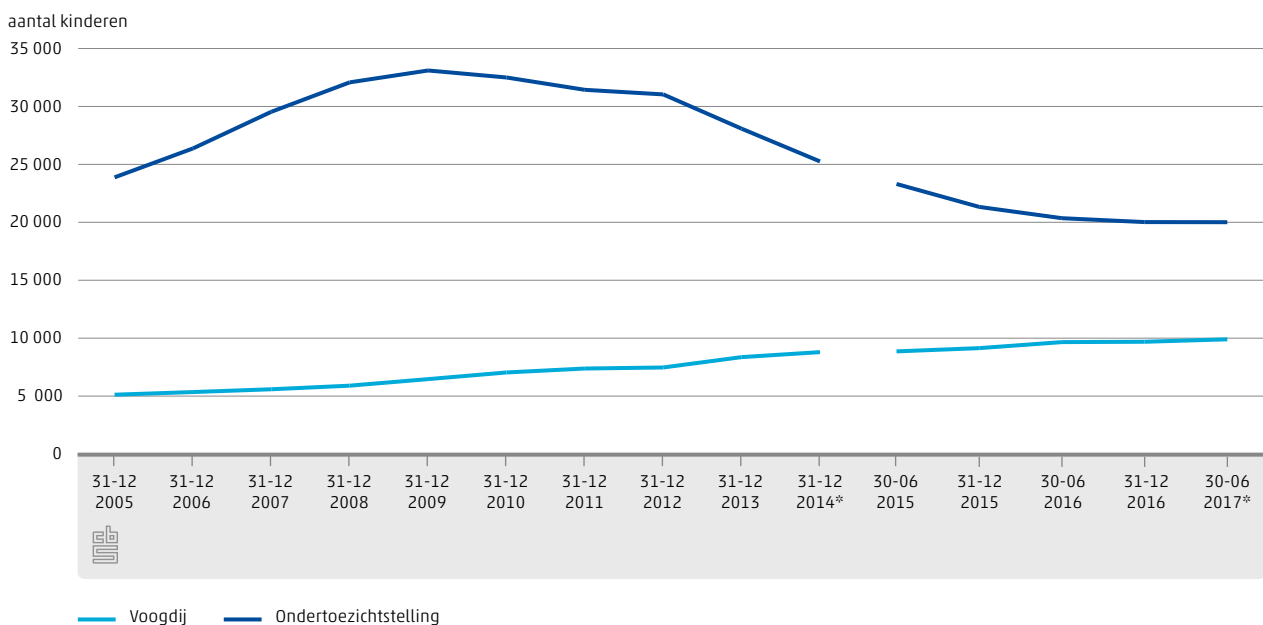
¹⁾ Jeugdbeschermingsmaatregelen bij personen van 0 tot en met 17 jaar, gestart of beëindigd in eerste halfjaar 2017.

gedaald. In deze periode werden dus iets meer ondertoezichtstellingen beëindigd dan gestart (figuur 1.1.1). Het aantal voogdijmaatregelen is in het eerste halfjaar 2017 daarentegen toegenomen, met iets meer dan 2 procent.

1.2 Iets meer jongeren met voogdij

In het eerste halfjaar van 2017 is het aantal jongeren met voogdij gestegen. Eind juni 2017 gold voor 9 965 jongeren een voogdijmaatregel, terwijl dit op de laatste dag van 2016 nog 9 755 jongeren betrof. Ook over meerdere jaren is er een stijgende trend te zien (figuur 1.2.1). Het gaat hier uitsluitend om de reguliere voogdij. Voorlopige en tijdelijke voogdij zijn buiten beschouwing gelaten.

1.2.1 Aantal jongeren met voogdij of ondertoezichtstelling, 2005–eerste halfjaar 2017¹⁾²⁾

Bron: Ministerie van Veiligheid en Justitie (2005 t/m 2010), CBS (2011 t/m 2017).

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met voogdij of ondertoezichtstelling, exclusief voorlopige voogdij, tijdelijke voogdij en voorlopige ondertoezichtstelling.

²⁾ Door invoering van de Jeugdwet treedt met ingang van 2015 een methodebreuk op.

1.3 Nagenoeg evenveel jongeren met ondertoezichtstellingen

Op 30 juni 2017 waren nagenoeg evenveel jongeren onder toezicht gesteld als op 31 december 2016. Op 30 juni 2017 stonden 20 075 jongeren onder toezicht; eind 2016 bedroeg dit aantal 20 085 (figuur 1.2.1). Ook hier betreft het uitsluitend de reguliere ondertoezichtstellingen en zijn de voorlopige ondertoezichtstellingen buiten beschouwing gelaten.

1.4 De meeste maatregelen duren één jaar of langer

De meeste jeugdbeschermingsmaatregelen die in het eerste halfjaar van 2017 werden beëindigd, duurden één jaar of langer (3 735 maatregelen). Maar liefst 70 procent van alle reguliere ondertoezichtstellingen en 86 procent van de reguliere voogdijmaatregelen duurde een jaar of langer. De reguliere voogdijmaatregelen duren met gemiddeld 1 832 dagen een stuk langer dan de reguliere ondertoezichtstellingen (987 dagen). Ruim 15 procent van alle maatregelen duurde korter dan 3 maanden. Dit betreft voornamelijk voorlopige ondertoezichtstellingen.

1.4.1 Duur van jeugdbeschermingsmaatregelen, per type maatregel, eerste halfjaar 2017*¹⁾

	Duur van de maatregel						Gemiddelde duur
	Totaal beëindigde maatregelen	0 tot 3 maanden	3 tot 6 maanden	6 tot 12 maanden	12 tot 36 maanden	langer dan 36 maanden	
	aantal maatregelen	dagen					
Totaal	6 105	910	285	1 175	2 050	1 685	948
Ondertoezichtstelling	4 520	65	220	1 090	1 875	1 270	987
Voorlopige ondertoezichtstelling	765	750	15	.	.	.	75
Voogdij	675	20	20	55	170	410	1 832
Voorlopige voogdij	135	80	30	25	.	.	112
Tijdelijke voogdij	10	.	.	.	.	.	1 775

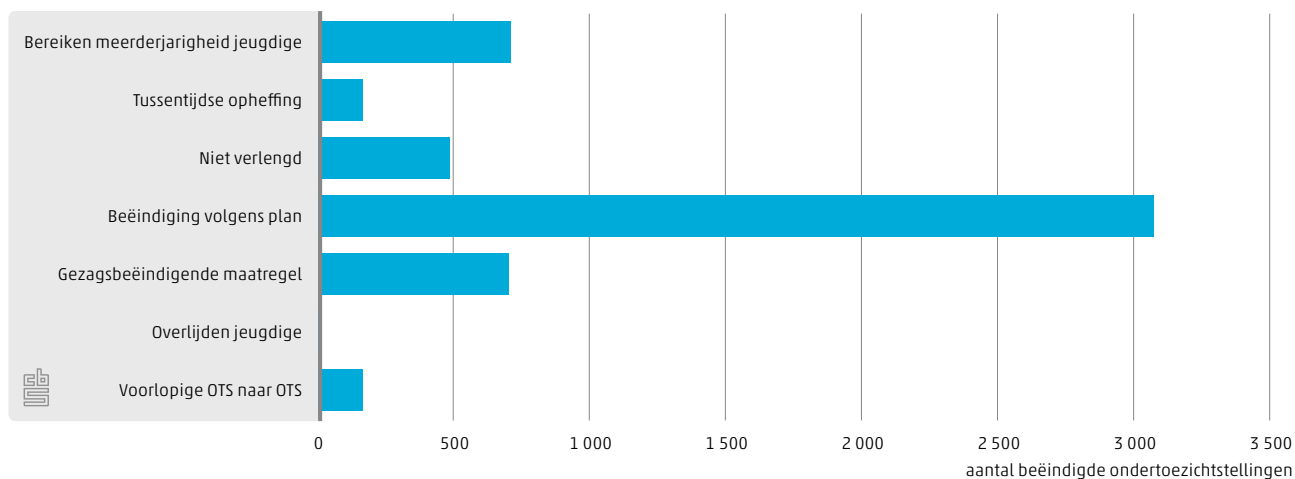
Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdbeschermingsmaatregelen bij personen van 0 tot en met 17 jaar, beëindigd in eerste halfjaar 2017.

1.5 Voogdij meestal beëindigd door bereiken meerderjarigheid

In het eerste halfjaar van 2017 werden 6 105 jeugdbeschermingsmaatregelen beëindigd, waarvan 5 280 beëindigde ondertoezichtstellingen en 820 beëindigde voogdijmaatregelen (zie tabel 1.0.1). Ondertoezichtstellingen werden meestal beëindigd volgens plan (figuur 1.5.1). Deze reden gold voor 3 070 beëindigde maatregelen, wat overeen komt met ruim 58 procent van alle in deze periode beëindigde ondertoezichtstellingen.

1.5.1 Beëindigde ondertoezichtstelling, naar reden beëindiging, eerste halfjaar 2017*¹⁾

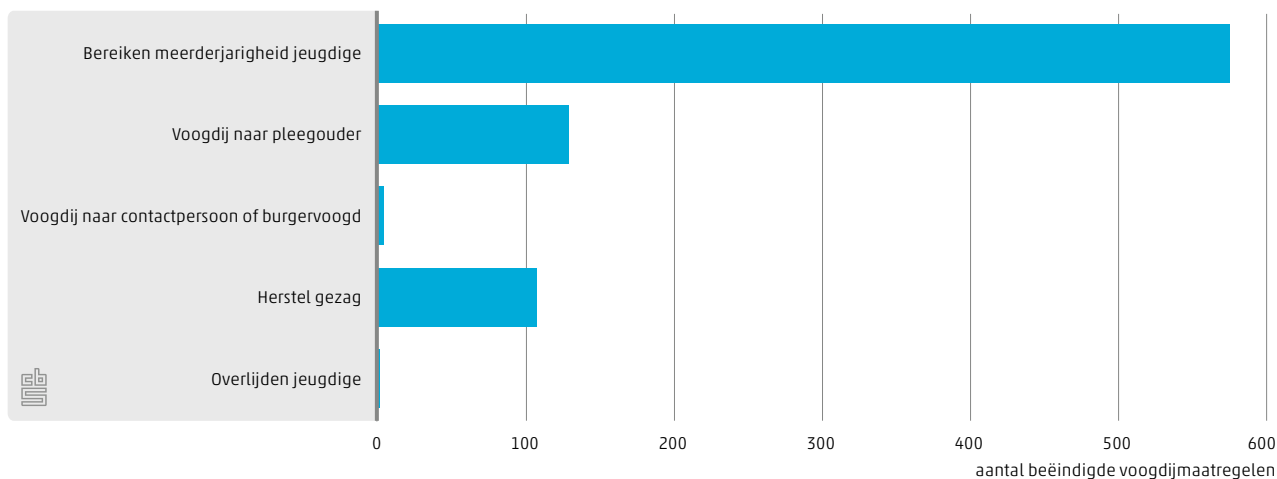

Bron: CBS.

¹⁾ Ondertoezichtstellingen en voorlopige ondertoezichtstellingen, beëindigd in eerste halfjaar 2017.

De meest voorkomende reden om voogdij te beëindigen, was het bereiken van meerderjarigheid van de jongere. Dit gebeurde bij 575 maatregelen, zo'n 70 procent van alle beëindigde voogdijmaatregelen (figuur 1.5.2). Naast het bereiken van meerderjarigheid werd de voogdij ook vaak beëindigd doordat de voogdij naar een pleegouder werd overgedragen of het gezag werd hersteld.

1.5.2 Beëindigde voogdij, naar reden beëindiging, eerste halfjaar 2017*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Voogdij, tijdelijke voogdij en voorlopige voogdij, beëindigd in eerste halfjaar 2017.

1.6 Ruim 3 procent heeft tegelijkertijd jeugdreclasseringsmaatregel

Van alle 0- tot en met 17-jarigen die in het eerste halfjaar van 2017 jeugdbescherming ontvingen, liep bij 3,1 procent ook een jeugdreclasseringsmaatregel. Onder jongeren met een ondertoezichtstelling is het percentage dat ook een jeugdreclasseringsmaatregel had hoger dan onder jongeren met voogdij: respectievelijk 3,8 en 1,3 procent (tabel 1.6.1).

Het gaat in deze cijfers om alle jongeren die in het eerste halfjaar van 2017 op enig moment jeugdbescherming ontvingen. Van hen is bepaald voor welk percentage ook een jeugdreclasseringsmaatregel gold in dezelfde periode.

1.6.1 Samenloop van jeugdbescherming met jeugdreclassering, eerste halfjaar 2017*¹⁾

	waarvan jongeren met gelijktijdig ook jeugdreclassering	
	Totaal	% van totaal
	aantal jongeren	% van totaal
Jongeren met jeugdbescherming	34 945	3,1
Jongeren met ondertoezichtstelling ²⁾	24 840	3,8
Jongeren met voogdij ³⁾	10 855	1,3

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel in eerste halfjaar 2017.

²⁾ Inclusief voorlopige ondertoezichtstellingen.

³⁾ Inclusief tijdelijke voogdij en voorlopige voogdij.

1.7 Ruim 17 duizend jongeren ook jeugdhulp met verblijf

In het eerste halfjaar van 2017 ontvingen 25 825 jongeren zowel jeugdbescherming als een vorm van jeugdhulp (tabel 1.7.1). Voor 17 025 van hen viel de jeugdbescherming samen met jeugdhulp met verblijf. In deze gevallen krijgen jongeren een jeugdbeschermingsmaatregel en ontvangen zij jeugdhulp die mede inhoudt dat zij niet thuis verblijven¹⁾.

¹⁾ De jongere verblijft in deze gevallen elders. Of anders gezegd: de jongere slaapt formeel elders, niet zijnde thuis in het eigen gezin. Dit betekent dat het hier alleen om de verblijfsvormen gaat waarbij er sprake is van een overnachting. Ook verblijf in logeerkamers, alleen tijdens weekenden of juist door de week, vallen onder jeugdhulp met verblijf.

1.7.1 Samenloop jeugdbescherming met jeugdhulp, eerste halfjaar 2017*¹⁾

	aantal jongeren
Totaal jongeren met jeugdbescherming en tegelijkertijd jeugdhulp	25 825
Totaal jongeren met jeugdbescherming en tegelijkertijd jeugdhulp zonder verblijf waarvan	15 745
Uitgevoerd door het wijk- of buurtteam	2 325
Niet door wijk- of buurtteam: ambulante jeugdhulp op locatie van de aanbieder	10 580
Niet door wijk- of buurtteam: daghulp op locatie van de aanbieder	1 270
Niet door wijk- of buurtteam: jeugdhulp in het netwerk van de jeugdige	5 385
Totaal jongeren met jeugdbescherming en tegelijkertijd jeugdhulp met verblijf waarvan	17 025
Pleegzorg	11 200
Gezinsgericht	1 805
Gesloten plaatsing	1 175
Overig met verblijf ²⁾	4 745

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel én jeugdhulp in eerste halfjaar 2017. Jongeren met meerdere hulpvormen komen meerdere malen in de tabel voor.

²⁾ Verblijf bij een jeugdhulpaanbieder anders dan pleegzorg, gezinsgerichte jeugdhulp of gesloten plaatsing.

1.8 Jongens iets vaker beschermd dan meisjes

Net iets meer jongens dan meisjes ontvingen op peildatum 30 juni 2017 jeugdbescherming. In totaal ontvingen 16 000 jongens op die peildatum jeugdbescherming, wat overeen komt met 0,92 procent van alle jongens van 0 tot en met 17 jaar. Bij meisjes bedroeg dit aantal 14 490, wat gelijkstaat aan 0,87 procent van alle meisjes in deze leeftijd (tabel 1.9.1).

1.9 Veel tieners

De groep 12- tot 18-jarigen is het ruimst vertegenwoordigd in de jeugdbescherming. In totaal ontvingen 14 040 jongeren in deze leeftijdscategorie jeugdbescherming op peildatum 30 juni 2017, wat overeen komt met 1,1 procent van alle jongeren in deze leeftijdsklasse. Bij de jongere leeftijdsgroepen liggen deze aandelen lager: 0,5 procent bij de 0- tot 4-jarigen en 0,9 procent bij de 4- tot 12-jarigen.

1.9.1 Jeugdbescherming naar demografische kenmerken van de jongere, peildatum 30 juni 2017*¹⁾

	Totaal jongeren (1-1-2017)	Totaal jongeren met jeugdbescherming	Voogdij	Voorlopige en tijdelijke voogdij	Onder-toezicht-stelling	Voorlopige onder-toezicht-stelling
aantal jongeren						
Totaal	3 404 098	30 490	9 965	155	20 075	305
<i>Geslacht</i>						
Jongens	1 743 575	16 000	5 130	65	10 665	145
Meisjes	1 660 523	14 490	4 835	85	9 410	160
<i>Leeftijd in klassen</i>						
0 tot 4 jaar	694 018	3 275	605	50	2 545	75
4 tot 12 jaar	1 485 552	13 180	4 035	45	8 990	110
12 tot 18 jaar	1 224 528	14 040	5 325	55	8 540	120
<i>(Migratie)achtergrond</i>						
Nederlands	2 543 159	20 255	6 505	65	13 515	170
Overig westers	265 587	2 940	915	30	1 955	35
Niet-westers	595 352	7 300	2 545	55	4 605	95
<i>Samenstelling huishouden²⁾</i>						
Thuiswonend kind in een tweeouder gezin	2 800 659	5 955	245	.	5 620	85
Thuiswonend kind in een éénoudergezin	528 508	11 690	460	55	11 015	160
Overig	74 931	12 845	9 260	90	3 440	60

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar.

²⁾ Onder thuiswonende kinderen worden ook begrepen adoptie- en stiefkinderen, maar geen pleegkinderen.

1.10 Jongeren met een niet-westerse achtergrond oververtegenwoordigd in de jeugdbescherming

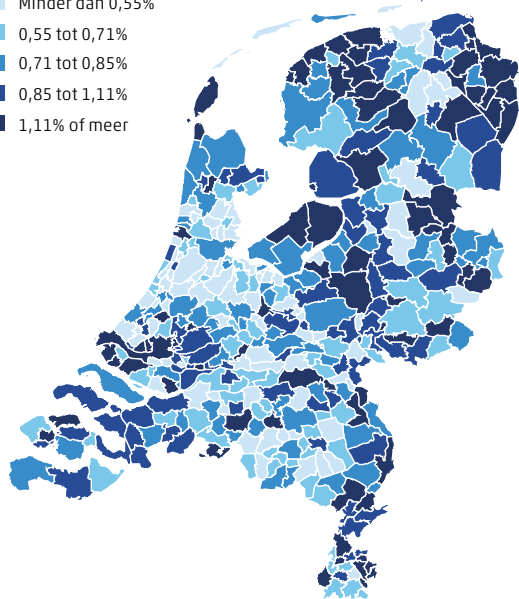
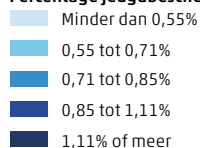
Jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond zijn oververtegenwoordigd in de jeugdbescherming. Van alle 0- tot 18-jarigen heeft ruim 17 procent een niet-westerse migratieachtergrond. Van de jongeren met jeugdbescherming heeft 24 procent een niet-westerse achtergrond. Op peildatum 30 juni 2017 ontvingen 7 300 niet-westerse jongeren jeugdbescherming. Dit komt overeen met 1,2 procent van alle niet-westerse jongeren in Nederland. Bij jongeren met een Nederlandse respectievelijk een westerse achtergrond bedroegen deze aandelen respectievelijk 0,8 en 1,1 procent.

1.11 Jeugdbescherming vooral in Limburg en het noorden

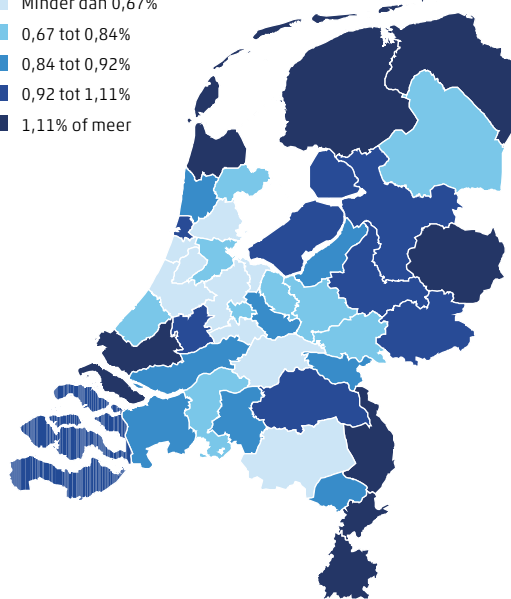
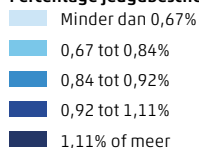
In Limburg, Groningen en Friesland wonen relatief gezien de meeste jongeren die jeugdbescherming ontvangen²⁾. Ook in delen van Gelderland en Overijssel wonen relatief veel jongeren met jeugdbescherming (figuur 1.11.1).

1.11.1 Jongeren met jeugdbescherming als percentage van het totale aantal jongeren, naar gemeente en jeugdregio, peildatum 30 juni 2017^{*1)2)}

Percentage jeugdbescherming naar gemeente

Percentage jeugdbescherming naar jeugdregio

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar.

²⁾ De peildatum van het totale aantal jongeren is 1 januari 2017 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal jongeren met jeugdbescherming (30 juni 2017).

De hiervoor genoemde concentratie van jongeren met jeugdbescherming blijkt ook uit de cijfers per jeugdregio (tabel 1.11.2). In de top vijf van jeugdregio's met het grootste aandeel jeugdbescherming staan drie Limburgse jeugdregio's. Ook Rijnmond en Friesland scoren hoog. De laagst scorende regio's liggen in Utrecht en Noord-Holland.

²⁾ Volgens het woonplaatsbeginsel. Zie:

<http://www.voordejeugd.nl/attachments/article/1373/Factsheet%20Woonplaatsbeginsel.pdf>

1.11.2 Jeugdzorgregio's met de hoogste en laagste aandelen jongeren met jeugdbescherming, peildatum 30 juni 2017*¹⁾

	% van het totale aantal personen van 0 tot en met 17 jaar ²⁾
<i>Grootste aandelen</i>	
Zuid-Limburg	1,35
Midden-Limburg Oost	1,25
Rijnmond	1,21
Friesland (Fryslân)	1,21
Noord-Limburg	1,17
<i>Kleinste aandelen</i>	
Haarlemmermeer	0,50
Utrecht West	0,56
Zaanstreek-Waterland	0,56
Zuid Kennemerland	0,59
Gooi en Vechtstreek	0,61

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 0 tot en met 17 jaar met jeugdbescherming.

²⁾ De peildatum van het totale aantal jongeren is 1 januari 2017 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal jongeren met jeugdbescherming (30 juni 2017).

2.

**Jongeren in
jeugdreclassering
gedaald naar
6,5 duizend**

Aan het einde van het eerste halfjaar van 2017 was op 6 520 jongeren een jeugdreclasseringsmaatregel van toepassing. Dit betreft personen van 12 tot en met 22 jaar met één of meerdere jeugdreclasseringsmaatregelen. In totaal waren op dat moment 6 530 jeugdreclasseringsmaatregelen van kracht. Dat zijn er 275 minder dan aan de start van het jaar.

De twee varianten van toezicht en begeleiding worden het meest toegepast. Het gaat hier dan vooral om toezicht en begeleiding in het gedwongen kader (5 770 maatregelen op 30 juni 2017). De overige vormen van jeugdreclassering worden beduidend minder vaak ingezet. De voorbereiding gedragsbeïnvloedende maatregel komt nauwelijks meer voor in het eerste halfjaar van 2017.

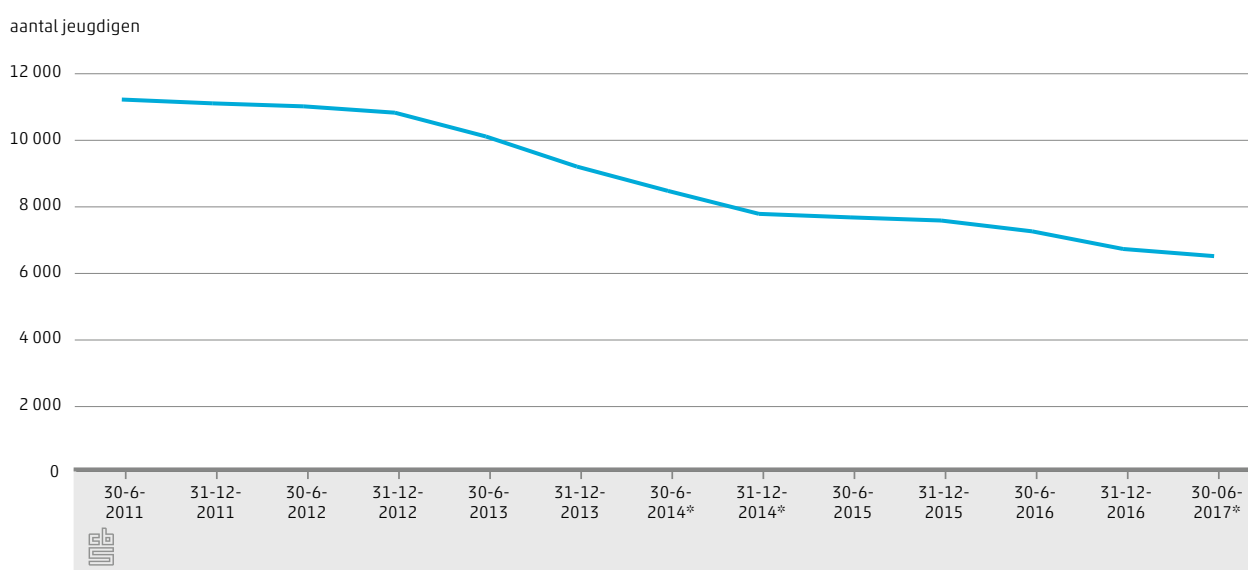
2.0.1 Jeugdreclasseringsmaatregelen, per type maatregel, eerste halfjaar 2017*

	Beginstand (1-1-2017)	Instroom	Uitstroom	Eindstand (30-6-2017)
aantal maatregelen				
Totaal	6 805	2 730	3 005	6 530
waarvan				
Toezicht en begeleiding: gedwongen kader	6 060	1 755	2 040	5 770
Toezicht en begeleiding: vrijwillig	565	785	765	585
Individuele trajectbegeleiding Harde Kern	90	105	85	110
Individuele trajectbegeleiding Criem	60	80	90	50
Scholings- en trainingsprogramma	.	.	.	.
Gedragsbeïnvloedende maatregel	20	.	10	10
Vorbereiding gedragsbeïnvloedende maatregel	10	10	15	.

Bron: CBS.

Op peildatum 30 juni 2017 hadden 6 520 jongeren een jeugdreclasseringsmaatregel. Dit is een daling van 10 procent ten opzichte van een jaar eerder. In de periode 2011-2017 is een dalende trend te zien. Tussen 30 juni 2011 en 30 juni 2017 is het aantal jongeren met een jeugdreclasseringsmaatregel met bijna 42 procent afgenomen (figuur 2.0.2).

2.0.2 Aantal jongeren met jeugdreclasseringsmaatregelen, 2011-eerste halfjaar 2017¹⁾²⁾

Bron: CBS.

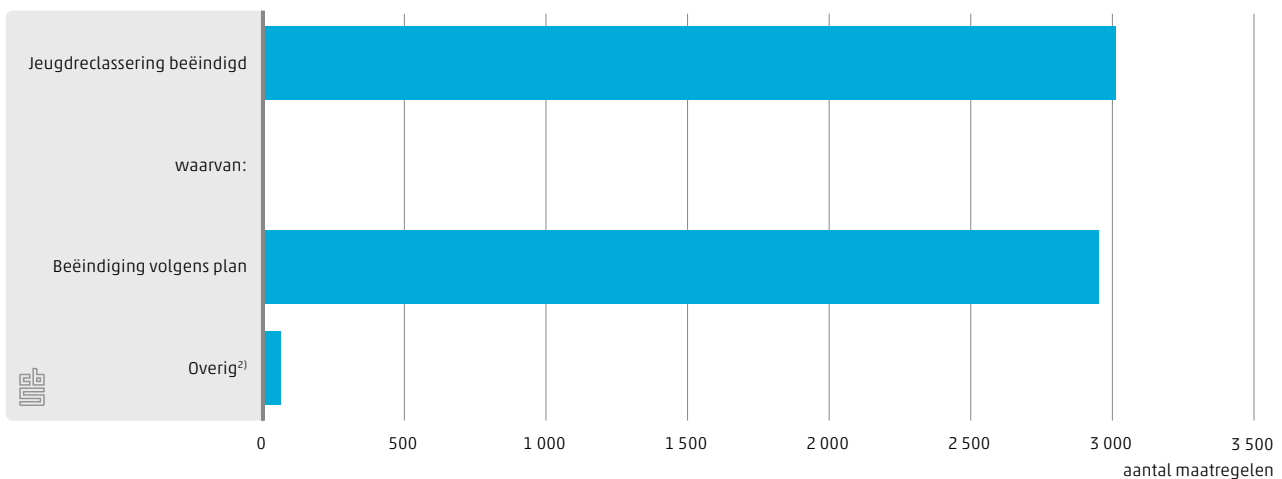
¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met één of meerdere jeugdreclasseringsmaatregelen.

²⁾ Door invoering van de Jeugdwet treedt met ingang van 2015 een methodebreuk op.

2.1 Jeugdreclassering bijna altijd beëindigd volgens plan

Jeugdreclassering werd in het eerste halfjaar van 2017 in 98 procent van de gevallen beëindigd volgens plan: 2 945 van de 3 005 beëindigde maatregelen (figuur 2.1.1). De overige mogelijke redenen van beëindiging komen nauwelijks voor.

2.1.1 Beëindigde jeugdreclassering, naar reden beëindiging, eerste halfjaar 2017*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdreclasseringsmaatregelen beëindigd in eerste halfjaar 2017.

²⁾ Tussentijdse opheffing, overgang naar volwassen reclassering, overlijden jeugdige, terugmelding, nader besluit rechter.

2.2 Alleen toezicht en begeleiding duurt een jaar of langer

44 procent van de reclasseringsmaatregelen die in het eerste halfjaar van 2017 werden beëindigd, duurde een jaar of langer (1 325 maatregelen). In vrijwel alle gevallen ging het hier om toezicht en begeleiding in het gedwongen kader (tabel 2.2.1). Een groot deel hiervan duurde zelfs twee jaar of langer (400 maatregelen). De meeste overige maatregelen, waaronder individuele trajectbegeleiding, duurden korter dan een jaar. Individuele trajectbegeleiding Criem is met gemiddeld 102 dagen de maatregel die het kortst duurt.

2.2.1 Doorlooptijd van jeugdreclasseringsmaatregelen, naar type maatregel, eerste halfjaar 2017*¹⁾

	0 tot	3 tot	6 tot	12 tot	24 tot	langer dan	Gemiddelde
	3 maanden	6 maanden	12 maanden	24 maanden	36 maanden	36 maanden	
	aantal maatregelen						dagen
Totaal	575	645	460	925	290	110	422
Toezicht en begeleiding: gedwongen kader	140	290	320	895	290	105	558
Toezicht en begeleiding: vrijwillig	340	280	115	25	.	.	128
Individuele trajectbegeleiding Harde Kern	10	65	15	.	.	.	183
Individuele trajectbegeleiding Criem	75	10	.	.	.	.	102
Overig ²⁾	10	.	.	.	.	.	330

Bron: CBS.

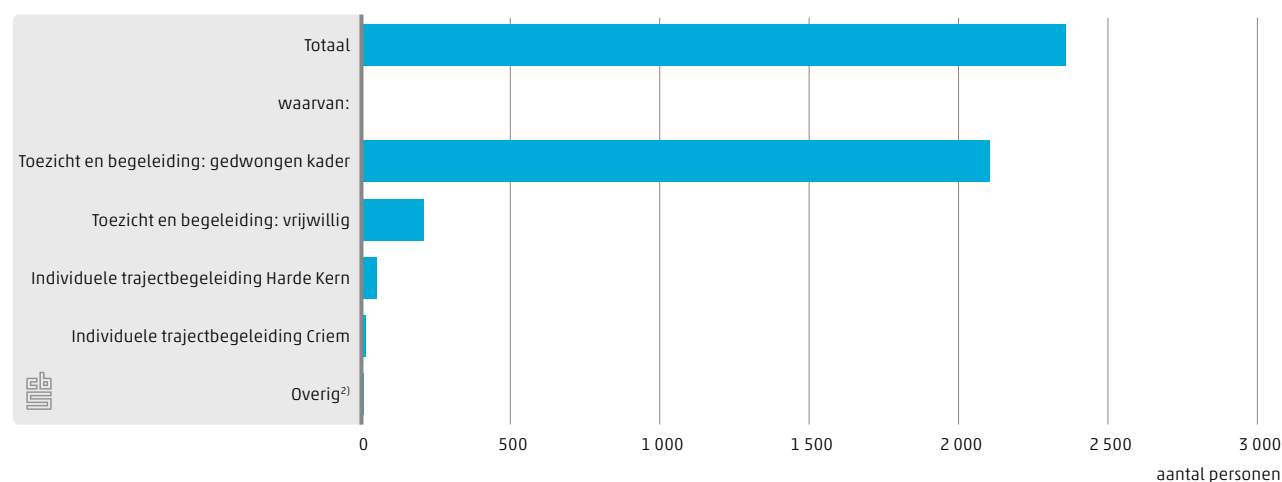
¹⁾ Jeugdreclasseringsmaatregelen die werden beëindigd in eerste halfjaar 2017.

²⁾ Scholings- en trainingsprogramma en (voorbereiding) gedragsbeïnvloedende maatregel.

2.3 Een derde van de jongeren met jeugdreclassering ontvangt ook jeugdhulp

Jeugdreclassering gaat in ruim een derde van de gevallen gepaard met de inzet van jeugdhulp. Van de 6 520 jongeren die op 30 juni 2017 een jeugdreclasseringsmaatregel hadden, ontving 36 procent op hetzelfde moment ook jeugdhulp. Vooral toezicht en begeleiding in het gedwongen kader loopt vaak samen met jeugdhulp (figuur 2.3.1).

2.3.1 Inzet jeugdhulp naar type jeugdreclasseringsmaatregel, peildatum 30 juni 2017*¹⁾

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met een jeugdreclasseringsmaatregel op peildatum 30 juni 2017 die tegelijkertijd jeugdhulp ontvingen.

²⁾ Scholings- en trainingsprogramma en (voorbereiding) gedragsbeïnvloedende maatregel.

2.4 Jongens vaker in jeugd-reclassering dan meisjes

Op peildatum 30 juni 2017 waren meer jeugdreclasseringsmaatregelen bij jongens dan meisjes van kracht. Dit geldt voor ieder type jeugdreclassering. In totaal was op 5 225 jongens een jeugdreclasseringsmaatregel van toepassing. Bij meisjes bedroeg dit aantal 1 295 (tabel 2.5.1). Ook relatief gezien komt jeugdreclassering vaker voor bij jongens dan bij meisjes, respectievelijk bij 0,5 en 0,1 procent.

2.5 Meeste jeugdreclassering bij 15- tot en met 17-jarigen

De groep 15- tot en met 17-jarigen is het ruimst vertegenwoordigd in de jeugdreclassering. Dit betrof 3 145 jongeren wat overeen komt met 0,51 procent van alle personen in deze leeftijdsklasse. Bij de andere leeftijdscategorieën liggen deze aandelen flink lager: 0,04 procent bij de 12- tot en met 14-jarigen en 0,30 procent bij de 18- tot en met 22-jarigen.

2.5.1 Jeugdreclassering naar demografische kenmerken van de jongere, peildatum 30 juni 2017*¹⁾

	Totaal jongeren (1-1-2017)	Totaal jongeren met jeugd-reclassering	Toezicht en begeleiding: gedwongen kader	Toezicht en begeleiding: vrijwillig	Individuele traject-begeleiding Harde Kern	Individuele traject-begeleiding Criem	overig ³⁾
aantal jongeren							
Totaal	2 268 146	6 520	5 790	585	110	50	15
<i>Geslacht</i>							
jongens	1 159 354	5 225	4 620	470	110	45	15
meisjes	1 108 792	1 295	1 170	120	.	.	.
<i>Leeftijd in klassen</i>							
12 tot en met 14 jaar	602 198	255	200	50	.	10	.
15 tot en met 17 jaar	622 330	3 145	2 675	380	75	30	.
18 tot en met 22 jaar	1 043 618	3 115	2 910	160	30	10	10
<i>(Migratie)achtergrond</i>							
Nederlands	1 695 105	2 960	2 645	280	35	.	.
Overig westers	182 241	590	530	45	10	.	.
Niet-westers	390 800	2 970	2 615	265	65	40	10
<i>Samenstelling huishouden²⁾</i>							
Thuiswonend kind in een tweoudergezin	1 524 328	2 335	2 060	215	45	25	.
Thuiswonend kind in een éénoudergezin	394 425	2 900	2 570	285	40	20	.
Overig	349 393	1 280	1 160	90	25	10	.

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met jeugdreclasseringsmaatregelen op peildatum 30 juni 2017.

²⁾ Onder thuiswonende kinderen worden ook begrepen adoptie- en stiefkinderen maar geen pleegkinderen.

³⁾ Scholings- en trainingsprogramma en (voorbereiding) gedragsbeïnvloedende maatregel.

2.6 Veel jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond in jeugdreclassering

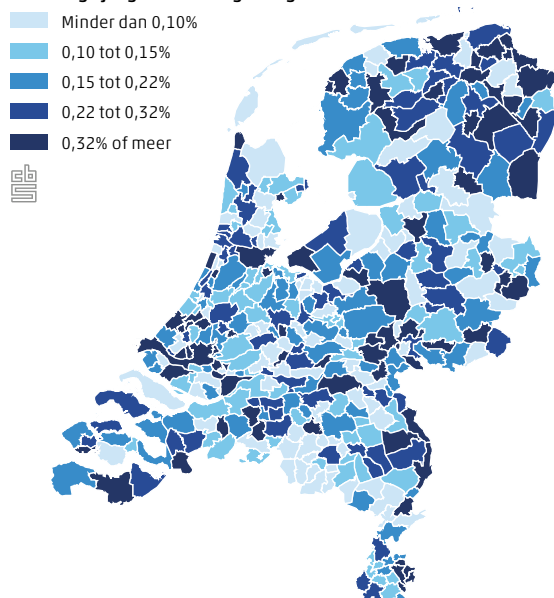
Op peildatum 30 juni 2017 was op 2 970 jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond een jeugdreclasseringsmaatregel van toepassing. Dit komt overeen met 0,8 procent van alle jongeren met een niet-westerse achtergrond. Daarmee is het aandeel jongeren met jeugdreclassering in deze groep groter dan bij andere migratieachtergronden. Bij jongeren met een westerse respectievelijk Nederlandse achtergrond bedragen deze aandelen respectievelijk 0,3 en 0,2 procent.

2.7 Jeugdreclassering vooral in drie grootste steden

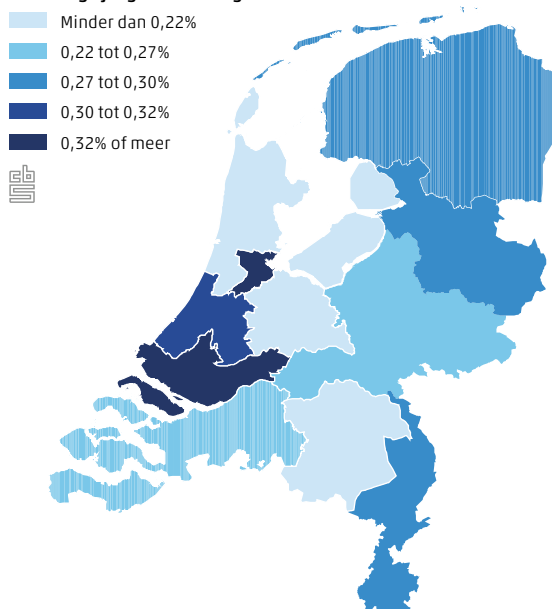
In de drie grootste steden wonen, ook relatief gezien, veel jongeren met jeugdreclassering (figuur 2.7.1)¹⁾. Ook in het noorden van Nederland en in bepaalde regio's in Limburg, komen relatief veel jongeren met jeugdreclassering voor.

2.7.1 Jongeren met jeugdreclassering als percentage van het totale aantal jongeren, naar gemeente en arrondissement, peildatum 30 juni 2017*¹⁾²⁾

Percentage jeugdreclassering naar gemeente

Percentage jeugdreclassering naar arrondissement

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met jeugdreclasseringsmaatregelen op 30 juni 2017.

²⁾ De peildatum van het totale aantal kinderen is 1 januari 2017 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal personen met jeugdreclassering (30 juni 2017).

¹⁾ Volgens het woonplaatsbeginsel. Zie: <http://www.voordejeugd.nl/attachments/article/1373/Factsheet%20Woonplaatsbeginsel.pdf>.

Deze hiervoor genoemde concentratie jongeren met jeugdreclassering blijkt ook uit de cijfers per jeugdzorgregio (tabel 2.7.2). De jeugdzorgregio's waartoe de drie grootste steden behoren staan in de top vijf met grootste aandelen jongeren met jeugdreclassering. In Midden-Limburg West, in Zuidoost-Brabant en in regio's rondom Utrecht wonen juist relatief weinig jongeren met een jeugdreclasseringsmaatregel.

2.7.2 Jeugdzorgregio's met de hoogste en laagste aandelen jongeren met jeugdreclassering, peildatum 30 juni 2017*¹⁾

	% van het totale aantal personen van 12 tot en met 22 jaar ²⁾
<i>Grootste aandelen</i>	
Rijnmond	0,53
Amsterdam-Amstelland	0,47
Haaglanden	0,38
Arnhem	0,36
Groningen	0,35
<i>Kleinste aandelen</i>	
Midden-Limburg West	0,12
Utrecht West	0,15
Zuidoost Brabant	0,16
Gooi en Vechtstreek	0,16
Zuidoost Utrecht	0,16

Bron: CBS.

¹⁾ Personen van 12 tot en met 22 jaar met jeugdreclassering.

²⁾ De peildatum van het totale aantal jongeren is 1 januari 2017 en komt dus niet overeen met de peildatum van het aantal jongeren met jeugdreclassering (30 juni 2017).

2.8 Vaak herhaald beroep ondertoezichtstelling

Van de 5 185 maatregelen van ondertoezichtstelling die in het eerste halfjaar van 2017 zijn gestart, ging het in 11,3 procent van de maatregelen om een herhaald beroep (tabel 2.8.1). Dat wil zeggen dat dezelfde soort maatregel in de periode tussen 1 januari 2012 en de start van deze maatregel ook al eens is toegepast bij dezelfde jongere. Het percentage herhaald beroep voor voogdij is in het eerste halfjaar van 2017 met 3,8 procent duidelijk lager.

In de eerste helft van 2017 ging het in 8,9 procent van de 2 730 begonnen jeugdreclasseringsmaatregelen om een jongere die in de periode van 1 januari 2012 tot de start van deze maatregel al eerder jeugdreclassering heeft gehad.

2.8.1 Herhaald beroep jeugdbescherming en jeugdreclassering, eerste halfjaar 2017*¹⁾

	Totaal aantal maatregelen	Percentage herhaald beroep ²⁾
Totaal jeugdreclasseringsmaatregelen	2 730	8,9
Jeugdbeschermingsmaatregelen, waarvan:		
Ondertoezichtstelling	5 185	11,3
Voogdij	1 050	3,8

Bron: CBS.

¹⁾ Jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen gestart in eerste halfjaar 2017.

²⁾ Hierbij wordt teruggekeken naar de periode tussen 1 januari 2012 en de start van de maatregel.

Meer informatie over jeugdbescherming en jeugdreclassering kunt u vinden op de website van CBS:

Onderzoeksbeschrijving Beleidsinformatie Jeugd:

<https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/onderzoeksomschrijvingen/korte-onderzoeksbeschrijvingen/beleidsinformatie-jeugd>

Tabellen Jeugdzorg na 1-1-2015:

<http://statline.cbs.nl/StatWeb/dome/?LA=nr&TH=83221>

Begrippenlijst

Jeugdbeschermingsmaatregel (kinderbeschermingsmaatregel)

Conform artikel 1.1 van de Jeugdwet is een kindbeschermingsmaatregel:

Voogdij en de voorlopige voogdij op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, de ondertoezichtstelling, bedoeld in artikel 254, eerste lid, Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en de voorlopige ondertoezichtstelling, bedoeld in artikel 255 Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

Er zijn vijf verschillende jeugdbeschermingsmaatregelen. Deze zijn beschreven in de artikelen 254 en 255 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek. Het betreft:

- Ondertoezichtstelling
- Voorlopige ondertoezichtstelling
- Voogdij
- Voorlopige voogdij
- Tijdelijke voogdij

Duur van de jeugdbeschermingsmaatregel

De duur van een jeugdbeschermingsmaatregel is de periode tussen de aanvangsdatum en de einddatum van de jeugdbescherming. In het volgende worden deze twee datums toegelicht.

Datum aanvang jeugdbeschermingsmaatregel

De datum van de eerste dag waarop de jeugdbeschermingsmaatregel geldt. De datum is vastgelegd in de beschikking en is gelijk aan de datum van de uitspraak van de kinderrechter.

Datum einde jeugdbeschermingsmaatregel

De datum van de laatste dag waarop de jeugdbeschermingsmaatregel geldt. De datum waarop de jeugdbeschermingsmaatregel daadwerkelijk beëindigd is.

Jeugdreclassering

Conform artikel 1.1 van de Jeugdwet is jeugdreclassering:

Reclasseringswerkzaamheden, genoemd in artikel 77hh, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht, begeleiding, genoemd in artikel 77hh, tweede lid, van dat wetboek en begeleiding van en toezicht houden op jeugdigen die deel nemen aan een scholings- en trainingsprogramma als bedoeld in artikel 3 van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, het geven van de aanwijzingen, bedoeld in artikel 12, vijfde lid, van die wet, of de overige taken die bij of krachtens de wet aan de gecertificeerde instellingen zijn opgedragen.

Er zijn zeven verschillende typen jeugdreclassering:

- Toezicht en begeleiding: gedwongen kader
- Toezicht en begeleiding: vrijwillig
- Individuele trajectbegeleiding Harde Kern
- Individuele trajectbegeleiding Criem
- Scholings- en trainingsprogramma
- Gedragsbeïnvloedende maatregel
- Voorbereiding gedragsbeïnvloedende maatregel

Duur van de jeugdreclasseringsmaatregel

De duur van een jeugdreclasseringsmaatregel is de periode tussen de aanvangsdatum en de einddatum van de maatregel. In het volgende worden deze twee datums toegelicht.

Datum aanvang jeugdreclassering

De datum van de eerste dag waarop de maatregel jeugdreclassering geldt. De datum is vastgelegd in het document waarin het besluit tot het inzetten van de maatregel is vastgelegd. Het gaat om de betekende beschikking die onherroepelijk is geworden.

Datum einde jeugdreclassering

De datum van de laatste dag waarop de maatregel jeugdreclassering geldt. De datum is vastgelegd in het document waarin het besluit tot het inzetten van de maatregel is vastgelegd.

Reden beëindiging maatregel

De reden waarom de maatregel voor de jongere is beëindigd:

Opties bij (voorlopige) ondertoezichtstelling:

- Bereiken meerderjarigheid jeugdige
- Tussentijdse opheffing
- Niet verlengd/Beëindiging volgens plan
- Gezagsbeëindigende maatregel
- Overlijden jeugdige
- Voorlopige OTS naar OTS

Opties bij (tijdelijke/voorlopige) voogdij:

- Bereiken meerderjarigheid jeugdige
- Voogdij naar pleegouder
- Voogdij naar contactpersoon oftewel burgervoogd
- Herstel gezag
- Overlijden jeugdige

Opties bij jeugdreclassering:

- Beëindiging volgens plan
- Tussentijdse opheffing
- Overgang naar volwassenreclassering
- Terugmelding
- Nader besluit rechter
- Overlijden jeugdige

Herhaald beroep

Een jeugdbeschermingsmaatregel wordt als herhaald beroep gezien, als de desbetreffende jongere ook al in de periode van 1 januari 2012 tot de start van de maatregel een maatregel van hetzelfde type heeft ontvangen. De volgende typen maatregel worden daarbij onderscheiden: ondertoezichtstelling (al dan niet voorlopig) en voogdij (al dan niet voorlopig of tijdelijk). Een voogdijmaatregel bij een jongere die eerder een ondertoezichtstelling had (en andersom), wordt niet als herhaald beroep gezien.

Een jeugdreclasseringsmaatregel wordt als herhaald beroep gezien, als de desbetreffende jongere ook al in de periode van 1 januari 2012 tot de start van deze maatregel een jeugdreclasseringsmaatregel heeft ontvangen (ongeacht het type maatregel).